

FÖRSAMLINGSBLADET

Horisonten

**“Var ännu vid vår sida
när stormen stillnar av.
Följ med oss när vi vandrar
till våra käras grav.
Giv att vi aldrig mister
den glädje de oss skänkt
men bär i tacksamt minne
allt gott de gjort och tänkt.”**
Sv.Ps 173, v 2

Vi minns framåt

Alla helgons dag förbinder oss i minnet och tanken med alla dem vi älskat som har lämnat oss och detta livet. Vi tänder ljus på gravarna som trotsigt lyser upp novembermörkret. Små ljuslågor av hopp som påminner oss om livet; vad det var och vad det kan komma att bli.

Som kyrka och kristna har vi inte bara ett minne bakåt till det som varit; hur rikt, fint och välsignande det än varit. Vi bärs också av ett större kollektivt minne som minns framåt. Ljuset är Jesus och i Jesus har du ett hopp som bär idag för att det också är fäst i framtiden, i det som kommer.

Jag har en upplevelse av att vi pratar allt tystare om himlen och det kommande livet för att tala klarare och tydligare om livet här och

nu. Det är bra att tala tydligt om vårt jordiska liv med alla de aspekter som kan göra det rikare, friskare och mer värt att skydda. Men vi som kyrka är, om inte ensamma så i alla fall, ett av få sammanhang som lyfter evigheten och det hopp denna tro tar fram i ljuset. Kan man minnas framåt i tiden? Om tiden nu är linjär, men det är så vi upplever den. Ett minne är väl något vi varit med om och som vi med våra sinnliga och kognitiva funktioner sedan kan lagra på vår egen hårddisk, hjärnan med dess stora mysterier. Men det finns också ett större, gemensamt minne vi har som mänsklighet. Psykologien Carl Jung talade om det kollektiva omedvetna som en del av det djupaste omedvetna i varje människa. Detta att det finns något vi alla genetiskt ärvt och som alltså inte är format av personlig erfarenhet, utan istället gemensamma bilder och begrepp.

Som kristen kyrka minns vi, för att använda skapelseberättelsens bild, paradiset och den ursprungliga, okonstlade gemenskapen med Gud själv. Människan som Guds avbild och minnet av vårt ursprung från Gud. Vi tror sedan inte minst på att detta minne blir till längtan och hopp nu i tiden men även att det sträcker sig in i framtiden. Även där, i det ännu oupplevda, tror vi att Guds närvaro och liv omfamnar oss. Det är stort.

Paulus skriver i Första Thessalonikerbrevet så här: *"Bröder, vi vill att ni skall veta hur det går med dem som avlider, så att ni inte behöver sörja som de andra, De som inte har något hopp. Om Jesus har dött och uppstått, vilket vi tror, då skall Gud också genom Jesus föra till sig de avlidna tillsammans med honom. [- - -] Och sedan skall vi alltid vara med honom. Ge nu varandra tröst med dessa ord."*

1 Thess 4: 13-14, 17b-18

När vi tänder våra ljus på gravarna gör vi det som en handling av hopp. Vi minns både bakåt och framåt. Visst är sorgen där med sin stora saknad men vi behöver inte sörja som dem som inte har något hopp. Där är hela skillnaden. Gud ska föra oss till sig genom och tillsammans med Jesus – och vi ska alltid vara hos honom.

Ge nu varandra tröst med dessa ord.

*Fredrik Sigurdsson,
präst i Sotenäs pastorat*

Horisonten ges ut av Sotenäs pastorat. Ansvarig utgivare: Kristina Hanson. Grafisk form; Christel Espenkrona

Församlingsbladet för Sotenäs pastorat

Allhelgona

PÅ VÅRA BEGRAVNINGSPLATSER

Det serveras kaffe på flera av våra begravningsplatser, fredagen 3 november, kl 10-15. Varmt välkomna!

OBS! Avvikelser kan förekomma.

Gräsklippning på kyrkogårdarna

Från och med våren 2024 kommer vi att ta ut en gräsputsavgift på 195kr/år för att putsa gräset framför de gravar som ej har gravskötsel. Vi har tidigare valt att inte ta ut en extra avgift för denna skötsel, men från och med nästa år kommer detta att starta. Alla som är gravrättsinnehavare för en gräsgrav utan skötselavtal i Sotenäs kommun kommer att få ett brev och en faktura i februari 2024.

Varför klipper inte kyrkogårdsförvaltningen gräset på alla gravplatser på kyrkogården?

Begravningsavgiften, som ALLA folkbokförda i Sverige betalar, får enligt begravningslagen inte användas till att sköta enskilda gravar.

Det innebär att avgiften som betalas via skatten inte får användas till plantering, trimning, klippning av gravytan eller till riktning av gravstenen. Sotenäs pastorat erbjuder hjälp med grundskötsel av enskilda gravar för de gravrättsinnehavare som inte har möjlighet att sköta den själva.

Skötsel av den enskilda graven är gravrättsinnehavarens ansvar.

Lagen har sedan länge reglerat hur gravskötsel ska betalas - skötseln av den enskilda gravplatsen är gravrättsinnehavarens ansvar.

En utredning här i Sotenäs under 2022/2023 gjorde klart att serviceverksamheten inte täcker sina egna kostnader. Kyrkofullmäktige har därför beslutat om justering av skötselavgifter, samt att pastoratet ska upphöra klippa de enskilda gravplatserna, om man inte har ett skötselavtal. För att

motverka vanskötsel och underlätta för de som inte kan eller har möjlighet att själva ombesörja klippning, så erbjuds gräsklippning i skötselavtalet.

Ett statligt beslut, reglerat i begravningslagen

Beslutet att begravningsavgiften inte skall användas till enskilda gravar är ett statligt beslut. Det är reglerat i begravningslagen hur kostnader ska fördelas för skötseln av kyrkogårdarna.

Beslutet att inte låta församlingsverksamheten betala för gräsklippning av enskilda gravar är fattat av de förtroendevalda i kyrkofullmäktige i Sotenäs pastorat. Ansvarig för att detta genomförs är kyrkogårdschef Jan Bäck.

Följer alla kyrkogårdsförvaltningar i Sverige detta beslut?

Nej, inte alla men många. Det finns pastorat/församlingar som tar medel för att sköta kyrkogården ur verksamhetsbudgeten (medel tänkta för grupper, körer och allt annat i församlinglivet).

Vad tycker kyrkogårdspersonalen?

De vill förstås helst av allt hålla kyrkogårdarna i så gott skick de bara kan.

Kyrkogårdspersonalen har varit tydliga med att man tror att kyrkogårdsbesökarna kommer att bli besvikna och upprörda.

Men faktum kvarstår, utifrån gällande lagstiftning får inte begravningsavgiften finansiera de enskilda gravarnas gräsklippning.

En del platser ser ovårdade ut - vad händer med gravplatser som ingen tar hand om?

Till varje grav måste det finnas en gravrättsinnehavare som ansvarar för att graven hålls i gott skick, och det finns regler som säger att innehavaren måste ta hand om den gravplats man är ansvarig för. Då en gravrättsinnehavare inte tar hand om sin gravplats så tar vi kontakt med denna. Om det inte blir någon förbättring inom rimlig tid så kan gravplatsen återtas av förvaltningen, och i förlängningen upplåtas till en ny gravplats.

Vad kostar det att få hjälp med skötsel?

Kyrkogårdsförvaltningen erbjuder olika typer av arbeten och avtal. För att teckna ett gravskötselavtal krävs att du är antecknad som gravrättsinnehavare i gravboken. På vår hemsida kan man se olika avtal och tjänster som vi tillhandahåller.

HAR DU FRÅGOR om ditt skötselavtal eller vill beställa ett? Kontakta oss!

Inger Persson tel. 0523-66 84 09
inger.persson4@svenskakyrkan.se

Jan Bäck tel. 0523-66 84 26,
jan.back@svenskakyrkan.se

GUDSTJÄNST

Torsdag 26 oktober

Smögens kyrka, kl 18.00

Mässa Eva Östlund, Mats Björving

21a söndagen e. Tref., 29 oktober

Hunnebostrands kyrka, kl 10.00

Mässa Fredrik Sigurdsson,
Mats Björving

Kungshamns kyrka, kl 11.00

Mässa Eva Östlund,
Agnetha Hellgren

Smögens kyrka, kl 16.00

Gudstjänst Eva Östlund,
Agnetha Hellgren, Ceciliakören

Bovallstrands kyrka, kl 17.00

Mässa Fredrik Sigurdsson,
Mats Björving

Torsdag 2 november

Smögens kyrka, kl 18.00

Mässa Kristina Hanson,
Agnetha Hellgren

Alla helgons dag, 4 november

Malmöns kyrka, kl 16.00

Minnesgudstjänst Hanz Blomdahl,
Anita Milding, Lennart Olsson violin,
klarinet. Servering.

Hunnebostrands kyrka, kl 16.00

Musik- och minnesgudstjänst

Andreas Hernqvist, Annelie Karlsson,
Hunnebovallkören

Bovallstrands kyrka, kl 18.30

Musik- och minnesgudstjänst

Andreas Hernqvist, Annelie Karlsson,
Hunnebovallkören

Sön e. Alla helgons dag, 5 november

Hunnebostrands kyrka, kl 10.00

Mässa Kristina Hanson, Annelie
Karlsson, Ensemble, Olle Åkerlund -
piano, Jonas Franzén - bas

Smögens kyrka, kl 11.00

Ekumenisk minnesgudstjänst

Andreas Hernqvist, Göran Olsson,
Agnetha Hellgren. Kaffeservering.

Kungshamns kyrka, kl 16.00

Minnesgudstjänst Kristina Hanson,
Agnetha Hellgren, Sophiakören

Askums kyrka, kl 18.00

Minnesgudstjänst Kristina Hanson,
Agnetha Hellgren, solist Åsa Oresten

Torsdag 9 november

Smögens kyrka, kl 18.00

Mässa Fredrik Sigurdsson,
Mats Björving

23e söndagen e. Tref., 12 november

Hunnebostrands kyrka, kl 10.00

Mässa Fredrik Sigurdsson,
Anita Milding

Kungshamns kyrka, kl 11.00

Mässa Andreas Hernqvist,
Agnetha Hellgren

Askums kyrka, kl 16.00

Gudstjänst, Andreas Hernqvist,
Agnetha Hellgren, Sophiakören

Bovallstrands kyrka, kl 17.00

Mässa Fredrik Sigurdsson,
Anita Milding

Torsdag 16 november

Smögens kyrka, kl 18.00

Mässa Fredrik Sigurdsson,
Mats Björving

Sön f. Domsöndagen, 19 november

Hunnebostrands kyrka, kl 10.00

Mässa Kristina Hanson,
Mats Björving

Kungshamns kyrka, kl 16.00

Gudstjänst Kristina Hanson,
Mats Björving

Torsdag 23 november

Smögens kyrka, kl 18.00

Mässa Fredrik Sigurdsson,
Mats Björving

Domsöndagen, 26 november

Hunnebostrands kyrka, kl 10.00

Mässa Fredrik Sigurdsson,
Mats Björving

Kungshamns kyrka, kl 11.00

Mässa Eva Östlund,
Agnetha Hellgren

Smögens kyrka, kl 16.00

Mässa Eva Östlund,
Agnetha Hellgren

Bovallstrands kyrka, kl 17.00

Mässa Fredrik Sigurdsson,
Mats Björving

Torsdag 30 november

Smögens kyrka, kl 18.00

Mässa Kristina Hanson,
Mats Björving

Lördag 2 december

Smögens kyrka, kl 15.00 & 17.00

Musikgudstjänst "I väntan på julen" Josefina Lantz, André Vajking,
Åsa Oresten, Agnetha Hellgren,
Maria Arnborg präst

1a Advent, 3 december

Hunnebostrands kyrka, kl 10.00

Mässa Fredrik Sigurdsson,
Annelie Karlsson, Mats Björving,
Hunnebovallkören, Barnkören

Kungshamns kyrka, kl 11.00

Mässa Kristina Hanson, Agnetha
Hellgren, Ceciliakören

Malmöns kyrka, kl 16.00

Gudstjänst Fredrik Sigurdsson,
Jarl Andreasson, PRO-kören.
Servering

Servering

Askums kyrka, kl 16.00

Gudstjänst Kristina Hanson,
Agnetha Hellgren, Sophiakören,
Servering

Torsdag 7 december

Smögens kyrka, kl 18.00

Mässa Fredrik Sigurdsson,
Mats Björving

2a Advent, 10 december

Hunnebostrands kyrka, kl 10.00

Mässa Andreas Hernqvist,
Annelie Karlsson

Kungshamns kyrka, kl 16.00

Gudstjänst Andreas Hernqvist,
Mats Björving

TPROGRAM

Hunnebostrands kyrka, kl 18.00

Musikgudstjänst "Vi sjunger in julen" Andreas Hernqvist,

Annelie Karlsson, Anita Milding, Hunnebovallkören

Torsdag 14 december

Smögens kyrka, kl 18.00

Mässa Fredrik Sigurdsson, Mats Björving

3e Advent, 17 december

Hunnebostrands kyrka, kl 10.00

Mässa Kristina Hanson, Anita Milding

Kungshamns kyrka, kl 16.00

Vi sjunger in julen Kristina Hanson, Anita Milding, Agnetha Hellgren. Ceciliakören, solister André Vajking och Åsa Oresten. Avtackning av Eva Östlund. *Servering.*

Torsdag 21 december

Smögens kyrka, kl 18.00

Mässa Kristina Hanson, Mats Björving

4e Advent, 24 december

Hunnebostrands kyrka, kl 10.00

Samling vid krubban Fredrik Sigurdsson, Annelie Karlsson

Smögens kyrka, kl 11.00

Samling vid krubban Maria Landgren, Agnetha Hellgren, Maj Ragnarsson, Birgitta Persson

Kungshamns kyrka, kl 11.00

Samling vid krubban Petra Bäck,

Christel Espenkrona, Mats Björving

Bovallstrands kyrka, kl 17.00

Julbön Monica Hellerfjord,

Anita Milding

Smögens kyrka, kl 23.30

Midnattsmässa Mikael Landgren,

Mats Björving

Juldagen, 25 december

Hunnebostrands kyrka, kl 07.00

Julotta Andreas Hernqvist, Annelie Karlsson, Hunnebovallkören

Kungshamns kyrka, kl 07.00

Julotta Fredrik Sigurdsson, Agnetha Hellgren, solist Åsa Oresten

Askums kyrka, kl 09.00

Julotta Fredrik Sigurdsson, Agnetha Hellgren, solist Åsa Oresten

Annandag jul, 26 december

Bovallstrands kyrka, kl 10.00

Gudstjänst Kristina Hanson, Mats Björving

Söndagen e. jul, 31 december

Kungshamns kyrka, kl 16.00

Ekumenisk nyårgudstjänst

Kristina Hanson, Göran Olsson, Agnetha Hellgren

Nyårsdagen, 1 januari

Hunnebostrands kyrka, kl 11.00

Sammanlyst mässa

Mikael Landgren, Annelie Karlsson

Trettondedag jul, 6 januari

Bovallstrands kyrka, kl 10.00

Sammanlyst mässa

Andreas Hernqvist, Annelie Karlsson

Askums kyrka, kl 16.00

Musikgudstjänst Andreas Hernqvist, Agnetha Hellgren, Sophiakören, sångsolister

1a sön e. trett.d, 7 januari

Hunnebostrands kyrka, kl 10.00

Mässa Fredrik Sigurdsson, Mats Björving

Kungshamns kyrka, kl 16.00

Gudstjänst Fredrik Sigurdsson, Mats Björving

SOPPLUNCH

MALMÖN TISDAG KL 12.00

BOVALLSTRAND

TORS KL 12.00 / Andakt kl 12.50

VÅFFELCAFÉ

SMÖGENS FÖRSAMLINGSHEM

VARANNAN ONSDAG KL 14-16

25 okt - 8 nov - 22 nov - 6 dec

VÄLKOMMEN TILL

GEMENSKAP

KUNGSHAMN tisdag kl 18-20

24 okt, 7 nov & 28 nov

Välkommen till gemenskap och delande kring olika teman. Det bjuds på kaffe/te, medtag egen fika.

HUNNEBOSTRAND tis kl 14-16

24 oktober

ASKUMTRÄFFEN, ons kl 14-16

25 okt & 22 nov

KONTAKTA OSS GÅ

SOTENÄS PASTORAT

Expeditionen 0523-66 84 00

Expeditionens öppettider tis-fre 9.30-12.00

Adress Sotenäs pastorat, Kyrkoplan, 456 31 Kungshamn

Epost sotenas.pastorat@svenskakyrkan.se

Hemsida www.svenskakyrkan.se/sotenas-pastorat

Facebook: Svenska kyrkan Sotenäs pastorat.

Instagram: [sotenaspastorat](https://www.instagram.com/sotenaspastorat)

Kyrkoherde Kristina Hanson tel 0523-66 84 27

kristina.hanson@svenskakyrkan.se

FÖRTROENDEVALDA

Kyrkorådets ordförande Magnus Wångblad

tel. 0706-17 01 91

Förste vice ordförande Ove Jönsson

tel. 0705-54 48 15

Andre vice ordförande Stellan Wellin

tel. 0701-42 35 47

Kyrkofullmäktiges ordförande Ing-Marie Christensson

tel. 0706-59 97 02

PRÄSTER

Arbetsledande komminister Fredrik Sigurdsson

tel. 0523-66 84 17, fredrik.sigurdsson@svenskakyrkan.se

Komminister Eva Östlund

070-339 74 48, eva.ostlund3@svenskakyrkan.se

KYRKOMUSIKER

Kantor Agnetha Hellgren

tel. 0523-66 84 13, agnetha.hellgren@svenskakyrkan.se

Kantor Mats Björving

tel. 0523-66 84 21, mats.bjorving@svenskakyrkan.se

Kantor Annelie Karlsson

tel. 0523-66 84 11, annelie.karlsson4@svenskakyrkan.se

Vik. kantor Anita Milding

tel. 0523-66 84 04, anita.milding@svenskakyrkan.se

DIAKONER

Arbetsledande diakon Hanz Blomdahl

tel. 0523-66 84 15, hanz.blomdahl@svenskakyrkan.se

Diakon Maria Landgren, tel. 0730-80 85 76

tel. 0523-66 84 29, maria.landgren@svenskakyrkan.se

BARN- OCH UNGDOMSLEDARE

Församlingsassistent Petra Bäck, tel. 0767-72 67 81

tel. 0523-66 84 06, petra.back@svenskakyrkan.se

Församlingsassistent Christel Espenkrona

tel. 0523-66 84 05, christel.espenkrona@svenskakyrkan.se

Församlingsassistent Anna Florén

tel. 0523-66 84 12, anna.floren@svenskakyrkan.se

EKONOMI OCH ADMINISTRATION

Kanslichef Lars Svernlung

tel. 0523-66 84 10, lars.svernlung@svenskakyrkan.se

Kyrkogårds- och fastighetschef Jan Bäck

tel. 0523-66 84 26, jan.back@svenskakyrkan.se

Pastorsexpeditionen Marina Ingebäck

tel. 0523-66 84 00

Ekonomiassistent Ramona Sivertsson

tel. 0523-66 84 07, ramona.sivertsson@svenskakyrkan.se

Ekonomiassistent Inger Persson

tel. 0523-66 84 09, inger.persson4@svenskakyrkan.se

Kommunikatör Christel Espenkrona

tel. 0523-66 84 05, christel.espenkrona@svenskakyrkan.se

KYRKVAKTMÄSTARE

Vaktmästare Kungshamn

Fred Larsson, tel. 070-257 02 56

Vaktmästare Smögen

Jan Svensson, tel. 0523-66 84 23

Vaktmästare Askum

Annika Helgesson, tel. 0523-66 84 14

Vaktmästare Malmö

Lennart Åkerlund, tel. 0523-66 84 20

Vaktmästare Hunnebostrand

Magnus Andersson, tel. 0523-66 84 18

Vaktmästare Bovallstrand/Tossene

Roger Aspång, tel. 0523-66 84 19

FÖRSAMLINGSHEMMEN

För bokning av församlingshemmen

tel. 0523-66 84 00

FÖRSAMLINGSVÄRDINNOR/LOKALVÅRDARE

Församlingsvärdinna Maja Kirsby

tel. 0523-66 84 28, maja.kirsby@svenskakyrkan.se

ÄRNA!

ASKUMS SAMLINGSLOKAL

(Tidigare Askums församlingshem)

I samband med att en lokalförsörjningsplan upprättades och antogs av kyrkofullmäktige i november 2021 så togs ett antal inriktningsbeslut för olika fastigheter i pastoratet. Bland annat så håller en förändring på att ske i Askums före detta församlingshem då begravningsverksamheten har tagit över driften av byggnaden. Den anpassas och renoveras nu under hösten för att bli en ceremonilokal för konfessionslösa begravningar, så kallade "borgerliga begravningar". Tidigare har man använt sig av Folkets hus i Kungshamn och på Malmö samt Kulturhuset Hav o Land i Hunnebostrand.

Men från och med vecka 43 så kommer Askums samlingslokal att vara den enda konfessionslösa ceremonilokalen som pastoratet tillhandahåller kostnadsfritt. För övrigt så kommer samlingslokalen att fungera precis som församlingshemmet gjorde tidigare, med tex. Askumsträffar, församlingsaftnar, dopkalas och minnesstunder m.m.

Den 25 oktober kl. 14.00 är det premiär för Askumsträffen i våra nya lokaler, hjärtligt välkomna då!

Församlingsvärdinna Monica Larsen
tel. 0523-66 84 16, monica.larsen@svenskakyrkan.se
Lokalvärdare Leonila Bergman
tel. 0523-66 84 01, leonila.bergman@svenskakyrkan.se

KYRKOGRÅRDARNA

Kyrkogårdschef Jan Bäck
mobil ank. 0523-66 84 26, jan.back@svenskakyrkan.se
Vägga kyrkogård arbetsledande vaktm. Rickard Hellgren
tel. 0702-79 92 10, rickard.hellgren@svenskakyrkan.se
Sandbogens & Hovenässets k:ogård
vaktm. Fred Larsson
tel: 0702-57 02 56, fred.larsson@svenskakyrkan.se
Askums kyrkogård vaktmästare Annika Helgesson
tel. 0523-66 84 14
Malmöns kyrkogård vaktmästare Lennart Åkerlund
tel. 0523-66 84 20
Sandö kyrkogård vaktmästare Jan Svensson
tel. 0523-66 84 23, jan.e.svensson@svenskakyrkan.se
Hunnebostrands kyrkogård vaktm. Magnus Andersson
tel. 0523-66 84 18, magnus.andersson@svenskakyrkan.se
Tossene kyrkogård vaktmästare Roger Aspång
tel. 0523-66 84 19, roger.aspang@svenskakyrkan.se
Bovallstrands kyrkogård
vaktmästare Saga Abrahamsson, tel. 0523-66 84 25

LINUS OCH LINA

Ansvarig Marie Thorsson
tel. 0724-55 10 50, sothenas.linuslina@svenskakyrkan.se

Utdelning från Lysells minnesfond

Södra Sotenäs församling i Svenska kyrkan förvaltar Stiftelsen Agda & Oscar Lysells minnesfond, som årligen lämnar bidrag till behövande eller sjuka i Kungshamn. Vi söker nu personer som behöver extra stöd. Skriv till oss och beskriv din situation. Särskild ansökningsblankett finns att hämta på expeditionen i Kungshamn. Bifoga kopia på senaste taxeringsuppgifter. Märk kuvertet med *Lysells minnesfond*. Ansök senast 1 dec 2022.

Adress: Södra Sotenäs församlings,
Lars Svernlings, Kyrkoplan 1, 456 31 Kungshamn
Frågor besvaras av Lars Svernlings
tel. 0523-668410
Epost: lars.svernlings@svenskakyrkan.se

TOMTEN

av Folke Samuelsson

Som 12 åring stod jag en gång på kökstrappan. Det var på självaste julaftonen, vintermörkret hade just lagt sig över land och frusna vatten. Snön låg vit på marken och stjärnorna där ovanför gnistrade i all sin prakt. Då kommer en släde svepande från ingenstans, dragen av 18 uttrar och med självaste Sjötomten på sittbrädan.

”Kom och bli med,” sa han, ”så ska vi åka till sjöfåglarnas, sälarnas och uttrarnas vinterting på Långebrott.”

Det var islägg och isen låg fast långt ut över havet. Utan betänkande följde jag med. Ned genom Ålerännan gick färden, runt Kleven ut mellan Vämlingen och Småskären till Långebrott längst ut i havet. Den syn jag där fick se har sedan dess för alltid etsat sig fast på min näthinna.

Där stod Storskarvarna i långa rader. Alkekungarna i grupper för sig själva. Ejdrarna som var flest hade tagit hela norra sidan av skäret i besittning. Där fanns alfåger i massor, lunnefåglar inte att förglömma. Kärrsnäppor, skärpiplärkor, stormfåglar, tretåiga måsar, havssulor, havs- och grårutar, sillgrisslor samt tordmular hade alla intagit sina platser. Mitt på skäret hade hela sälkolonin samt uttrarna krupit i land.

Vad förhandlade de om? Jo, hur de skulle kunna skydda sig mot de hänsynslösa och grymma människorna. Vad de kom fram till vet jag inte, ty just då säger Tomten:

”Nu kan vi inte stanna här längre, om vi ska kunna hinna med att hälsa på Tomtemor och tomtebarnen ute på Johannisskäret i grottan på Nålen.”

Så fort vi kommit fram till målet klappade Tomten på berget, en lucka öppnades och vi kom in i en stor bergsgrotta upplyst av lysmaskar, som satt uppklätrade runt väggarna. Golvet var täckt med den allra mjukaste mossa och kärrull. Tomtemor och tomtebarnen höll just på att slå in de sista julklapparna i form av segelbåtar, sparkstöttingar och kälkar som Tomtefar skulle ha med sig på släden till alla snälla barn på Smögen och Hasselösund. Sedan bar det av ut i vinternatten med en väldig fart, och innan jag visste ordet av så befann jag mig på kökstrappan, där mor just öppnar dörren och säger: ”Skynda dig in för nu kommer snart tomten.”

Texten, skriven av Folke Samuelsson, och bilderna kommer från Smögens Hembygdsförening och Bildarkivet.

*En frusen hamn på
Smögen, 1942.*

*Båtarna vilar från
fisket julen 1924.*

*Majken Häller pryder julgranen 1924.
Foto Dan Samuelsson.*

*Brödbak i Lovisa Nicklassons kök år 1924. Lovisa
får hjälp av Sofia Nilsson (g. Rödström).
Foto Dan Samuelsson.*

ENSAMHETSMINISTER I JULETID

En fjärdedel av alla svenskar från 16 år och uppåt lider av ofrivillig ensamhet. En, två, tre och den fjärde känner sig ensam. Det är väldigt många. Så klart skiljer det sig mellan de olika åldersgrupperna: unga vuxna och äldre lider mest av ensamhet och isolering, men alla kan så klart drabbas.

Julen är en sån där tid som är fylld av glädje och gemenskap, ljus, värme och kärlek, och på samma gång ensamhet, ångest, oro, bråk och hopplöshet. När man inte känner att man kan leva upp till alla de förväntningar som TV, musik och reklamkampanjer packar på oss kan

man känna sig väldigt ensam. Stressen och pressen av att uppfylla förväntningarna kan också plocka fram det värsta i oss.

Vi svenskar är kanske överlag inte så bra på att hantera vår ensamhet. Vi lever ensamma i ett individualistiskt samhälle, ska klara oss själva så fort vi kan och så länge som möjligt. Nationalkaraktären är ganska tillknäppt och vi är rädda för att tränga oss på andra. Rädda för att bli avvisade.

I Storbritannien tillsattes en ensamhetsminister 2018, alltså en minister för att tackla den

växande epidemin av ensamhet som breder ut sig. Frågar man ChatGPT (en AI-chatfunktion) om vad en ensamhetsminister gör får man följande svar:

En ensamhetsminister är vanligtvis en person som arbetar inom ett religiöst eller andligt sammanhang, såsom en präst, pastor eller annan religiös ledare, och har som huvudsaklig uppgift att erbjuda stöd, tröst och andlig vägledning till dem som känner sig ensamma eller isolerade. Generellt sett inkluderar deras ansvar andlig rådgivning, gemenskapsskapande, besök och stöd, rådgivning om relationer och offentliga tjänster.

Låter inte detta som något för alla, och kanske kyrkan i synnerhet? Då menar jag inte bara Svenska kyrkan som organisation, utan du och jag, vi tillsammans som församling. När du berättar för någon om Guds oändliga kärlek och det hopp om evigt liv du har - då är du en ensamhetsminister. Sätter du dig bredvid den som är ensam vid fiket - då är du en ensamhetsminister. Tar du dig tid att besöka någon, lyssna till någon eller ge goda råd - då är du en ensamhetsminister.

När kriget i Ukraina bröt ut och vi i Sotenäs kommun förberedde oss för att ta emot flyktingar så ställde många av er upp omedelbart med glädje och generositet. Vilka ensamhetsministrar ni är!

Men ibland är det en sån där dag då man har ett blytungt hjärta, rödgråtna ögon eller bara

känner en till synes oändlig hopplöshet. De dagarna får du vara på den mottagande sidan och ge en annan slags gåva. Du får be om hjälp. Att be någon att finnas i din ensamhet är att ge en fin gåva, att låta någon hjälpa dig. För att bli inbjuden i någons sårbarhet är en förmån. Vi är inte alltid så bra på att be om hjälp, att visa oss sårbara eller att blotta våra trasiga hjärtan. I rädsla för att tränga sig på isolerar vi varandra.

Så detta är en uppmuntran att, i synnerhet under julen men egentligen varje dag, vara en ensamhetsminister! Våga sätt dig bredvid den som sitter ensam, ring den som behöver någon som lyssnar, ta en fika, bjud in den som sitter ensam. Var en ensamhetsminister!

Christel Espenkrona, kommunikatör

JOURHAVANDE PRÄST

Brottas du med ångest, ensamhet eller självmordstankar och behöver någon att prata med? Jourhavande präst erbjuder akut samtals- och krisstöd och är en del av Svenska kyrkans själavård. Du behöver inte tillhöra Svenska kyrkan eller tro på Gud för att kontakta oss. Du får vara anonym och du ringer gratis. De som svarar på telefon, chatt eller digitalt brev är präster i Svenska kyrkan, med absolut tystnadsplikt.

AKUTJOUR: KI 21-06 varje natt

TEL: 112

CHATT: kl 20-24 alla kvällar

DIGITALT BREV: svar inom 24 tim

www.svenskakyrkan.se/jourhavandeprest

Julen firas bäst i kyrkan

Julen firas bäst i kyrkan lyder ett uttryck och jag tror det ligger något i det. Under julen sjunger vi våra älskade julsånger och lyfter fram ett litet barn som kom in i vår värld, vår historia. Gud själv tog plats under en tid och levde vårt liv.

Julens händelse vänder upp och ner på alla våra förväntningar och bilder på vilket sätt en kung kommer till den här världen. Vi tänker slott, makt och myndighet. Så tänkte man även vid tiden för Jesu födelse. De vise männen rider till slottet i Jerusalem och frågar Herodes den Store ifall ett kungabarn fötts där.

Mötet med familjen i stallet utanför Betlehem andas inte makt utan sårbarhet. Inkarnationens

mysterium att Gud tar plats i tid och rum och delar människans verklighet är på ett sätt omöjligt att förstå men i hjärtat, i vårt möte känns det viktigt och riktigt. Som himmelens och jordens skapare skulle Gud kunna valt ett helt annat sätt, men det görs inte. Att vara imponerad, att vara tacksam är inte det samma som att bygga upp en relation på kärlek. Gud kommer så nära våra hjärtan man kan komma i ett sårbart barn. Lite av det mysteriet kan vi förstå när vi bär barn under våra hjärtan eller håller små barn i våra armar och möter deras blick.

Det lilla barnet gör något med den mest hårdnackade människa. I barnets närhet får vi som finns runtomkring fokus på mer än oss

sjelva. Vi blir befriade från oss själva och vår egen inkrökthet.

I närheten av det lilla barnet finns friden och det är något som jag tror att vi alla längtar efter och skulle vilja ha mer av i våra liv. Det som är slående med barnet som föddes i krubban den första julnatten är att den omvandlingen att gå från att ha fokus riktad på sig själv gäller för fler än de som stod barnet biologiskt närmast. Jesusbarnet befriar en hel värld, han drar oss till sig för att sända oss ut i nya och andra relationer. I honom har vi som mänsklighet fått nya perspektiv.

Så välkommen till våra kyrkor och vila din stressade kropp och själ, och låt dig omslutas av Julens mysterium och ta emot den Frid som endast Gud kan ge dig och oss alla.

*Kristina Hanson,
kyrkoherde i Sotenäs
pastorat*

Välkommen **ATT SJUNGA IN JULEN**

IVÄNTAN PÅ JULEN

Lördag 2 december

Smögens kyrka, kl 15 & 17

Josefine Lantz, André Vajking,
Åsa Oresten, Agnetha Hellgren,
Maria Arnborg

VI SJUNGER IN JULEN

2a advent, 10 december

Hunnebostrands kyrka, kl 18.00

Andreas Hernqvist, Annelie Karlsson,
Anita Milding

BARNENS LUCIATÅG

Lucia, onsdag 13 december

Bovallstrands kyrka, kl 18.00

Barnen sjunger luciasånger.
Fredrik Sigurdsson, Annelie Karlsson,
Mats Björving. *Lussefika.*

VI SJUNGER IN JULEN

3e advent, 17 december

Kungshamn's kyrka, kl 16.00

Ceciliakören. Solister André Vajking
och Åsa Oresten. Avtackning av Eva
Östlund. Kristina Hanson, Agnetha
Hellgren, Anita Milding. *Servering.*

JULBASAR

SMÖGENS FÖRSAMLINGSHEM

LÖRDAG 18 NOVEMBER KL 14.00

Kaffe och tårta - Lotterier - Auktion.
Behållningen går till barn- och hjälpverksamhet.
Gåvor mottages tacksamt!
*Varmt välkommen hälsar
Smögens församlingshemsförening!*

FÖRSAMLINGSBLADET

Horisonten

**”Stilla natt, heliga natt!
Mörkret flyr, dagen gryr.
Räddningstimman för världen slår,
Nu begynner vårt jubelår.
Kristus till jorden är kommen -
Oss är en frälsare född.”**

Sv. Ps. 114, v. 3

Svenska kyrkan
SOTENÄS PASTORAT